

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

סמוך לציון הרב הקדוש
רבי שלמה מקרלין זצוק"ל הי"ד

| גליון 95 |

פרשת ראה תשפ"ב

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרשת ראה - חודש אלול. הרה"ק בעל הבית אהרן מקארלין זי"ע היה אומר, ש'ראה' נוטריקון ריאה אלול ה'ולך'.

(כתבי הרה"ק ר' מאיר ברנשטיין ז"ל)

בנים אתם לה' אלקיכם, לא תתגודדו, ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת (דברים יד, א). בשם הרה"ק מה"ר שלמה מקרלין, שאמר אחר שנתבקש אאי"ז (-הרה"ק ר' אהרן הגדול זצ"ל מקארלין) בישיבה של מעלה: "לא תתגודדו" - לא תעשו אגודות אגודות. "ולא תשימו קרחה" - לשון קרח וקרירות. כי רק "בין עיניכם למת" אבל באמת עדיין עומד ומתפלל.

(בית אהרן קמו, ב)

ובספר ברכת אהרן מובא בתוספת דברים:

לאחר הסתלקות הרה"ק ר' אהרן הגדול זצ"ל, הניח רבינו הרש"ק את הטלית על כתפיו, ואמר לאנשי שלומו של ר' אהרן הגדול בזה הלשון: "בנים אתם לה' אלקיכם לא תתגודדו" - לא תעשו אגודות אגודות. "ולא תשימו קרחה" - לשון קרירות. "בין עיניכם למת" - ער איז נאר פאר אייערי אויגין למת, אבער ר' אהרן איז ניט קיין מת [=רק לעיניכם הוא מת, אך רבי אהרן אינו מת]. אויב איהר קאנט פוילין בא זיך ניט טראכטין פון ר' אהרן הגדול גלייך וויא ער איז גאר אויף דער וועלט ניט גיווען, קאן איך זיין בא אייך איין עלטערער [= אם אתם יכולים לפעול עליכם לא לחשוב מרבי אהרן הגדול כמו שלא היה בעולם כלל, אוכל להיות לכם לראש].

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

תאות אכילה

בשם הרה"ק רש"ק זצוקללה"ה: אז סיא קומט צום עסין, און מיא איז זיך מקרר פון תאות אכילה, ווערט דאס גירעכניט גלגול שלג [= כאשר בא לאכול, ומקרר את עצמו מתאוות האכילה, נחשב הדבר לגלגול שלג].

(בית אהרן קמו, א)

עיטורי קדוש

תעניות וסיגופים

הרה"ק הבית אהרן מקארלין זי"ע אמר שקיבל מרבותיו ומצדיקים גדולים, שתשובה עיקרה על ידי חרטה, וכלי החרטה הוא בלב, ובכדי שהלב יהיה כלי מוכן לקבל עליו תשובה, האדם צריך להיות רגוע ושלו, ולא עייף ויגע מתעניות. ודרש את הכתוב "והנדחים בארץ מצרים", שאפשר להיות נדח מהקדושה ח"ו, על ידי שמיצר עצמו בתעניות וסיגופים. וממה נפשך, אם הוא אינו הולך בדרך הישר גם התעניות והסיגופים אינם ישרים, ואם הוא הולך בדרך הישר גם האכילה והשתיה הוא טוב (ע"פ ב"א שם).

הנה כי כן הוא דרך רבינו הק' רבי שלמה מקארלין זי"ע, כי האדם הרוצה לעשות סיגופים כעין גלגול שלג, יקרר עצמו מתאוות האכילה. דהינו שלא ימנע את עצמו לגמרי מלאכול, אלא ימתין זמן מה עד שיקרר תאוותו, ואז יאכל, וזה נחשב כ"גלגול שלג" שהוא הסיגוף הגדול ביותר.

אינו גוזמא

דברי רבינו שזה נחשב כ"גלגול שלג" לא נאמר בדרך הבאי וגוזמא, אלא הוא כפשוטו ממש, וכך אומר הרה"ק בעל השומרי אמונים זצוק"ל: "דע אחי, שאל תחשוב באם תקרר תאותך אפילו רגע הוא דבר קל לפני הבורא. תא חזי מה שמובא בסה"ק בית אהרן בשם הק' ר' שלמה קארלינער, אשר אמרו עליו צדיקי דורו שהי' נשמת משיח בן יוסף, וז"ל שם: אז סיא קומט צום עסין און מיא איז זיך מקרר פון תאות אכילה, ווערט דאס גירעכניט גלגול שלג עכ"ל.

"והנה מבוואר מדברי רבינו האר"י הק' טובה גדולה ועצומה של גלגול שלג מה שנעשה מזה תקון גדול ונפלא לנשמתו. והנה הצדיק הנ"ל לא דיבר דבריו בדרך גוזמא, כי מסתמא כך הי' מקובל אצלו, או מכח השגה, שהתקררות התאוה עושה הפעולה של גלגול שלג. וגם זה מובן בחוש כי ביותר בניקל לבעל תשובה לילך למקוה קרה שהוא כמו גלגול שלג, או אפ"י להתענות, משיפסק באמצע תאוותו. הגם כי באמת הוא דבר קל יותר מלהתענות כי כל עיקר קבלת השכר בג"ע לפי ערך הנסיון ולפי ערך שבירת התאוה" (ספר שולחן הטהור עמוד קפ).

תענית הראב"ד

ענין זה שקירור תאוות האכילה הוא חלק תעניות וסיגופים, מקורו מדברי הראב"ד, ומכונה בפי העולם בשם "תענית הראב"ד", וכך כותב רבינו יונה ז"ל ביסוד התשובה:

"ואל ימלא כל תאוותו לא במאכל ולא במשתה, וכן אמר הרב ר' אברהם בר דוד שהיה אחד מחסידיו עולם: הגדר הגדול המעולה המופלא - מניעת המאכלות. וכן פירוש דבריו: אל יעזוב לגמרי מלאכול בשר ולשתות יין, כי דייך מה שאסרה תורה. אך בעת מאכלו ועודנו תאב לאכול, ניח ממנו לכבוד הבורא מתאוותיו ואל יאכל כפי תאוותו, ודרך זה ימנענו מחטוא ויזכירנו אהבת הבורא יותר מתענית אחד בשבוע, כי זה בכל יום תמיד מידי אכלו ומדי שתייתו ניח מתאוותו לכבוד הבורא".

והנה לשון קדשו של הראב"ד (ספר בעלי הנפש, שער הקדושה):

"ואני רואה הגדר הגדול והשמור המעולה והדרך הטוב להכנעת היצר, הוא רעבון הנפש ממעוט הגאותיה ותענוגיה במאכל ובמשתה, רק שיהנה מן הריח הטוב ורחיצת החמין לפי שהחמין ערבין עליו, והמאכל המעט שיאכל יהא מתוקן ומתובל יפה בעבור אשר יערב עליו ותהיה נפשו מקבלתו ומתפייסת במועט ממנו, ולעולם יניח מעט מכדי צרכו ומהשלמת תאוותו ... ואל יתענה אדם ענוי נפש, פן יחלש לבו ויתקלקלו מעשיו וטבעיו ויתערבב מוחו, ויהיה הפסדו מרובה משכרו, כי יבטל מן התורה ומן התפלה, ואם ילמד לא תהיה תורתו מיושבת, ולא יסכים להלכה ולפלפול השמועה, לפי שאין התורה נקנית אלא מתוך שמחה".

היכי דמי גלגול שלג?

מסופר אשר פעם אחת למד הרה"ק ר' אשר זי"ע יחד עם אביו בעל הבית אהרן את דברי הראב"ד הנזכרים, בין הדברים אמר לאביו את דברי רבינו רבי שלמה מקארלין "כאשר מקרר את עצמו מתאוות אכילה נחשב זה לגלגול שלג". אמר לו אביו על כך: כשמתענים כל היום, ובליילה כשמשדרים לפניו לאכול מאכלים טובים על מפה לבנה עם פת חמה, ואז מתחילים לעשות חשבון הנפש עד שכל הגוף מתכסה בזיעה, והמאכל נמאס בעיניו... כל כך צריך לעמול לקרר תאות האכילה.

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

הרבי פשוט דיבר אלי

עדיין המצב רחוק מלהיות רגוע לגמרי. ואם היעול דרך ארץ קיים עדיין, הרי שבועדאי היעול תורה עדיין לא מספיק. אכן בימי יומא דפגרא' כשאין את סדרי הכולל, אינני לומד מספיק. שוב החלטתי שצריך חיזוק בעניין. אבל מחשבות לחוד, ומעשים לחוד, ולהלכה למעשה עדיין לא עשיתי כלום.

השבוע ביום שלישי בבוקר מצלצל הפלאפון שלי. "ר' יצחק מה שלומך?" היה זה ידיד יקר המקושר לרבינו במסירות עצומה. "האם תנחש היכן אני שוהה כעת?" שאל-איתגר אותי ידידי. "אני עומד ליד הציון הקדוש בלודמיר, תיכף אני נכנס לציון הקדוש..."

קולו הנעים והחמים של ידידי גרמו לפתוח את סגור ליבי וצורר דאגותיו. נאנחתי עמוקות ואמרתי:

"ידידי היקר, העתר עליי אצל הרבי הקדוש, תאמר לרבי כי יצחק כבר לא מסוגל לשאת בעול הכבד, תבקש מהרבי כי אני רוצה כבר לסיים עם כל החובות בקרוב ממש!"

ידידי הקרוב ענה בתשובה מפתיעה במיוחד, הנוגדת את נימתו האופיינית בדרך כלל:

"אתה רוצה לסיים את כל החובות? מה עם לסיים את כל הש"ס! אה ר' יצחק? הגיע הזמן ללמוד ולסיים את הש"ס! על זה אינך דואג?!"

הרגשתי כאילו חץ חד מפלח את ליבי. רבינו ר' שלמה שולח עוד רמז, עוד תוכחה נוקבת. נו! מה עם לימוד התורה? שוב צצו ועלו למול עיני כל אותן מחשבות על מצב היהגית בו שלי, האם אני מקדיש מספיק בשביל התורה הקדושה?...

ברוך ה' זכיתי להתעלות ולהיכנס לכולל, אך עכשיו בא הרבי הקדוש בדרישה נוספת: מה עם סיום הש"ס.

בו במקום קיבלתי על עצמי, באוזניו של ידידי ההולך והקרוב לציון הקדוש, לקבוע לימוד בגמרא מדי יום ביומו, חוק ולא יעבור.

"אכן, אכן", היה קולו של ידידי מלא סיפוק, "עתה אבקש לרבי שתזכה לסיים את כל הש"ס בס"ד, ויגם לסיים את כל החובות בנקל ובשלווה.

אין לי ספק שבקשה כפולה שכזו תיענה מיד, ונזכה לראות ישועות בקרוב ממש..."

ידידי היקרים. איני איש של דמיונות ובדיונות. זאת אומר לכם כי באי שערי רבינו זוכים לחסות בצילו ממש כמו בחיים חיותו, לקבל מהרבי הדרכה מעשית, תוכחות מוסר בעת הצורך, וכמובן ישועות והארת פנים.

לא נותר לי אלא לקוות שרבינו ימשיך לעמוד לימיני ביסיומ' הכפול שלי...

שמי יצחק, ואני מתגורר בירושלים עיה"ק. זכיתי כמו כמה וכמה יהודים להיות מקושר לרבינו ר' שלמה מקארלין זכותו יגן עלינו, לדבוק באורו ותורתו.

כשאני אומר 'מקושר לרבינו' אני מתכוון לכך במלוא מובן המילה. כי כמוני, כל חסידי רבינו - ויש רבים כאלו בדורנו - יעידו, כי הקשר אל רבינו הינו ייחודי ויוצא דופן.

כידוע אצל רבינו ר' שלמה ישנה המציאות של 'כמו בחיים חיותו' כפי שהעידו גדולים וצדיקים, מציאות של רבי כביכול חי וקיים, מורה דרך, מיישר דרך. המקושרים לרבינו מעידים על תחושה תמידית של ליווי צמוד של הרבי הקדוש, שמפקח מלמעלה, מביט ומתבונן, ולעיתים אף שולח רמזים, דקים או עבים, ממש כמו בחיים חיותו. הרבי משגיח עלינו ורוצה שנגלך בדרך הישר והטוב.

שוב ושוב נשמע מפיהם של העוסקים במלאכה למען ציון רבינו, ומפי אלו הדבקים באורו ותורתו, כי ההתקשרות לרבינו ר' שלמה אינה מסתכמת בתפילות על הציון, פעילות ישועה, לגימת לחיים; היא כוללת הרבה יותר מעבר לכך, ועל כך יעיד המעשה הבא:

לאחרונה עשיתי אילו עסקה גדולה שהכניסה אותי להרבה חובות, והנה אני חש כיצד הדאגה הרבה סביב החזרי החובות וגלגולי ההלוואות, טורדות את מנוחתי ונוטלות ממני את כל שלווה נפשי. בס"ד, עומדים על הפרק כל מיני דרכים והשתדלויות שאמורים לייצב את המצב בעז"ה, אבל עדיין שום דבר לא נהיה למעשה.

וכדרכו של יהודי, התחלתי להתבונן 'מה רוצה ממני הקב"ה', והגעתי למסקנה כי יתכן מאוד שהקב"ה רוצה ממני עוד תוספת עסק בתורה הקדושה. הבנתי כי כפי מה שאקבל עלי עול תורה, כך הקב"ה יעביר ממני עול דרך ארץ, וכדברי המשנה באבות 'כל המקבל עליו עול תורה מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ'. הגמרא פשוט ממתינה לי, התורה רוצה שאלמד בה יותר, לימוד ארוך וטהור, ברציפות ובריכוז כמו בשנים קדמוניות.

החלטתי בצעד החלטי כי אני נכנס לכולל ויהי מה. כל הטלפונים, ההתעסקויות הרבות שרצות אחרי ואני אחריהם - ימתנו בצד. וכך בס"ד מצאתי כולל טוב עם חברותא נעלה, כל השעות של הכולל כולן קודש, בהן אני מכבה את הטלפון הרוטט והמצלצל תכופות ונותן לו מעט מרגוע ושקט, ואת נפשי אני משיב באורה הבהיר של התורה הקדושה.

מה אומר ומה אדבר. הרגשתי אדם חדש לגמרי, רוגע מאין כמוהו החל למלא אותי, וגם הדאגות הרבות החלו להתייצב מעט ולהסתדר, ברוך ה' לאחרונה אני רואה הקלה רבה בעניין החובות. אבל

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

גילוי מפעים - ספר תורה מלפני השואה נמצא בלודמיר

בהתרגשות עצומה: "השבוע הופיע בביתי אחד מתושבי העיר היהודים, ובידו חבילה גדולה עטופה, הלה נכנס לביתי ופרס על השולחן לא פחות ולא יותר... ספר תורה! ישן נושן מלפני למעלה ממאה שנה!!! יריעות הקלף חומות מרוב שנים, וכשרותו כמובן אינה תקינה, אותיותיו שבורות בחלקן וטעונויות חידוש ותיקון, אך הנה לפנינו ספר תורה! קדוש ובעל ערך שלא יסולא בפז! הגילוי המרעיש מעורר התרגשות רבה (זאת בנוסף לתגלית של גויל ספר תורה עתיק שהובא ע"י גוי המתגורר בלודמיר, כפי שנכתב כבר במדור זה בהרחבה).

הלב לוחש כי לאור המהפך המבורך בלודמיר של מעלה, נזכה בקרוב לעוד גילויים שכאלו. בסייעתא דשמיא!

בלבד", הוא ממשיך בהתרגשות, "אלא שגילויים שעד כה היו ספונים וטמונים, פורצים כעת החוצה לאור העולם", והוא מספר לנו לנו